

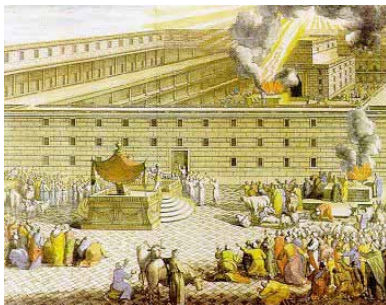
Dedicating the Beit Hamikdash

1

דברי הימים ב' פרק ו'

then hear from the heavens, from thy dwelling place, their prayer and their supplications, and maintain their cause, and forgive thy people who have sinned against thee. Now, my God, let thy eyes, I pray thee, be open, and thy ears attentive to the prayer that is made in this place. Now therefore arise, O LORD GOD, into thy resting place, thou, and the ark of thy strength: let thy priests, O LORD GOD, be clothed with victory, and let thy pious ones rejoice in goodness. O LORD GOD, do not turn away the face of thy anointed: remember the faithful love of David thy servant. Now when Shelomo had made an end of praying, the fire came down from heaven, and consumed the burnt offering and the sacrifices; and the glory of the LORD filled the house. And the priests could not enter into the house of the LORD, because the glory of the LORD had filled the LORD's house. And when all the children of Yisra'el saw how the fire came down, and the glory of the LORD upon the house, they bowed themselves with their faces to the ground upon the pavement, and prostrated themselves, and praised the LORD, saying, For he is good; for his steadfast love endures for ever. Then the king and all the people offered sacrifices before the LORD.

and it came to pass when all at once the trumpeters and the singers sounded a note in unison, in praise and thanksgiving to the LORD; and when they lifted up their voice with the trumpets and cymbals and instruments of music, and praised the LORD, saying, For he is good; for his steadfast love endures for ever: that then the house, the house of the LORD, was filled with a cloud; so that the priests could not stand to minister by reason of the cloud: for the glory of the LORD had filled the house of God. Then said Shelomo, The LORD has said that he would dwell in the thick darkness. But I have built a house of habitation for thee, and a place for thee to dwell in for ever. And the king turned his face, and blessed the whole congregation of Yisra'el:

וּשְׁמַעַת מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שְׁבַתְךָ לֵאמֹר
 אֲתִתְּפֹלֶתֶם וְאֵת־תַּחֲנֻנֵיהֶם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסִלַּחֲתָ לְעַמֶּךָ
 אֲשֶׁר הִטְאוּ־לְךָ: עַתָּה אֱלֹהֵי יְהוֹיָנָא עֵינֶיךָ פְּתוּחוּ וְאָזְנוֹךָ
 קָשׁוּבוֹת לְתַפְלַת הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה
 אֱלֹהִים לְנוֹחֵךְ אֲתָה וְאַרְזוֹן עִזְךָ כְּהֵינֶךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ
 תְּשׁוּבָה וְחִסְדֶיךָ יִשְׁמְחוּ בְּטוֹב: יְהוָה אֱלֹהִים אֲלֵת־שֵׁב
 פָּנֶי מִשִׁיחֶךָ זְכֹרָה לְחִסְדֵי דָוִד עַבְדְּךָ: וְכַכְלֹת
 שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יֵרְדֶה מִהַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל הָעֹלָה
 וְהַזִּבְחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבַּיִת: וְלֹא יָכֹלוּ הַכֹּהֲנִים
 לְבֹא אֶל־בַּיִת יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בַּיִת יְהוָה:
 וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רָאִים בְּרִדַת הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה עַל־הַבַּיִת
 וַיִּכְרְעוּ אַפְסַי אֶרְצָה עַל־הָרַעְפָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוּת לַיהוָה
 כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זָבְחִים זָבַח
 לִפְנֵי יְהוָה:

וַיְהִי כֹאֲחֹד לְמַחְצְעִים וּלְמִשְׁרָרִים
 לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהִלֵּל וּלְהוֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל
 בַּחֲצִצְרוֹת וּבַמְצֻלְתַיִם וּבְכֹלֵי הַשִּׁיר וּבַהֲלֵל לַיהוָה כִּי טוֹב
 כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנַן בַּיִת יְהוָה: וְלֹא־יָכֹלוּ
 הַכֹּהֲנִים לְעַמּוֹד לְשֵׁרֵת מִפְּנֵי הָעָנַן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
 בַּיִת הָאֱלֹהִים: אִזּוֹ אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לְשָׁבוֹן
 בַּעֲרַפְלִי: וְאֲנִי בְּנִיתִי בַיִת־וָבַל לְךָ וּמְכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים:
 וַיֹּסֵב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיִּבְרַךְ אֶת כָּל־קְהֵל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהֵל
 יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים:

2

יא. ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת מפני הענן. כתוב אחד אומר (במדבר ז' פ"ט) „וכבא משה אל אהל מועד לדבר אתו“, וכתוב אחד אומר (שמות מ' ל"ד) „ולא יכול משה לבא אל אהל מועד“ [והם שני כתובים המכחישים זה את זה], הכריע [ובא הכתוב השלישי והכריע ביניהם], (דכתיב בשמות שם) „כי שכן עליו הענן“, אמור מעתה כל זמן שהיה הענן שם לא היה משה נכנס לשם, נסתלק הענן היה נכנס ומדבר עמו, רבי יוסי הגלילי אומר, הרי הוא אומר ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד ה' את בית ה', מלמד שנתנה רשות למלאכים לחבל ט) וכו'.

(ברייטא דרבי ישמעאל ריש תורת כהנים, במדבר רבה י"ד ל"א, ילקו"ש ח"ב רמז קפ"ט)

SHEMOT / EXODUS 40

Then a cloud covered the Tent of Meeting, and the glory of the Lord filled the tabernacle. And Moshe was not able to enter the Tent of Meeting, because the cloud rested on it, and the glory of the Lord filled the tabernacle. And when the cloud was taken up from over the tabernacle, the children of Yisra'el went onward in all their journeys: but if the cloud were not taken up, then they journeyed not till the day that it was taken up. For the cloud of the Lord was upon the tabernacle by day, and fire was on it by night, in the sight of all the house of Yisra'el, throughout all their journeys.

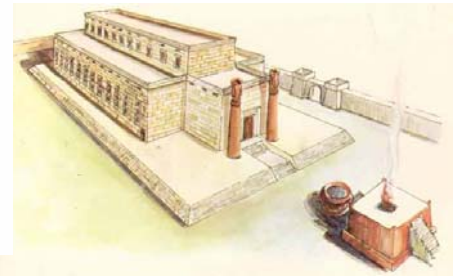
וַיִּכַּס הָעָנָן אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן: 34
 וְלֹא-יָקַל מֹשֶׁה לָּבוֹא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד כִּי-שָׁכַן עָלָיו הָעָנָן 35
 וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן: וּבַהֲעֹלֹת הָעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן 36
 יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַסְעֵיהֶם: וְאִם-לֹא יֵעֹל הָעָנָן וְלֹא 37
 יִסְעוּ עַד-יוֹם הַעֲלָתוֹ: כִּי עָנָן יְהוָה עַל-הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאִשׁ 38
 תִּהְיֶה לַלַּיְלָה בּוֹ לְעֵינֵי כָל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל כְּכָל-מַסְעֵיהֶם:

שמות מ

בנה בניתי. את מוצא, בשעה שכנה שלמה בית המקדש, ביקש שלמה להכניס את הארון וכו', דבקו שערים ושל בית קדשי הקדשים] זה בזה, ואמר שלמה עשרים וארבע רגלות טו) ולא נענה, חזר ואמר (תהלים כ"ד ז') „שאו שערים ראשיכם" ולא נענה, כיון שאמר (דברי הימים ב' ו' מ"ב) „ה' אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך", מיד נענה ונשאו שערים ראשן ונכנס הארון, וירדה אש מן השמים, ולמה נצטער שלמה כל כך [למה באת כל הצער הזה לידו? ומתוך] מפני שנתגאה ואמר **בנה בניתי בית זכול לך** [על שאמר בניתי], ר' יעקב בריה דרב יהודה אמר, [לא נתגאה שלמה, ואדרבה הכניע עצמו לפני הקב"ה] (וכך אמר שלמה) בנין בנוי בניתי לך (שהבנין היה נבנה מאליו טז).

(שוחר טוב כ"ד, במדבר רבה י"ד י', וראה שבת ל' א', שמות רבה ח' א', שיר רבה א' ה', פסיקתא רבתי פיסקא ו' ז', ילקו"ש ח"ב רמז קפ"ב, ורמז תרצ"ט)

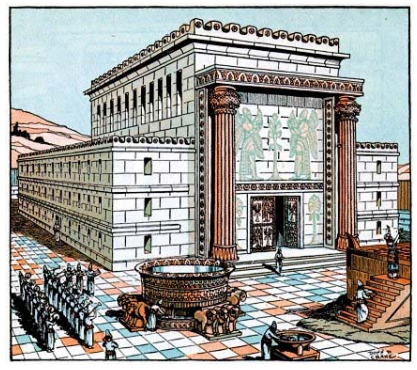
4

5

כי האמנם ישב אלהים על הארץ. בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה לי משכן, התחיל מתמיה ואומר, כבודו של הקב"ה מלא עליונים ותחתונים, והוא אומר עשה לי משכן (בתמיה), ועוד, היה מסתכל ורואה, ששלמה עומד ובונה בית המקדש שהוא גדול מן המשכן, ואומר (שלמה) לפני הקב"ה **כי האמנם ישב אלהים על הארץ**, אמר משה, ומה בית המקדש שהוא יותר ויותר מן המשכן שלמה אומר כן, משכן על אחת כמה וכמה, וכו', אמר הקב"ה, לא כשם שאתה סבור כך אני סבור, אלא עשרים קרש בצפון, ועשרים בדרום, ושמנה במערב, ולא עוד אלא ה) שארד ואצמצם שכנתי בתוך אמה על אמה [היינו על הכפרת]. (שמות רבה ל"ד א', וראה ילקו"ש ח"א רמז שס"ה, ועיין במאמר הבא)

הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך. אמר ר' יהודה בר סימון בשם ר' יוחנן, שלשה דברים שמע משה מן הקב"ה [ונבהל] והרתיע לאחוריו, וכו', וכן בשעה שאמר לו הקב"ה (למשה), (שמות כ"ה ח') „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", אמר משה, מי יוכל לעשות לו מקדש שישרה בתוכו, הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך וגו', ואומר (ירמיה כ"ג כ"ד) „הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וגו'", ואומר (ישעיה ס"ו א') „השמים כסאי והארץ הודם רגלי וגו'", אמר לו הקב"ה (למשה), איני מבקש לפי כחי אלא לפי כחן, [הקב"ה לא הטריח הבריות לפי גאותו וכה גדלו, כי אם לפי יכלתו של אדם], כשאני מבקש כל העולם כולו אינו יכול להחזיק כבודי, ולא שמש אחד משלי [אפילו אחד מצנא מרום אין העולם יכול להחזיק כבודו אם ירד למטה], אלא אני איני מבקש מידך אלא עשרים [קרשים] בדרום ועשרים בצפון, ושמנה במערב, וכו'.

(במדבר רבה י"ב ג', תנחומא תשא י', תנחומא נשא י"א, מדרש תהלים שוחר טוב צ"א, פסיקתא דרב כהנא פרשת שקלים דף כ' א', ופסקא ו' את קרבני לחמי ס"א ב', ופסיקתא רבתי סוף פיסקא ט"ז, ילקו"ש ח"א רמז שס"ה, ח"ב רמז תתמ"ב, וראה תנחומא חיי שרה ג')

chosen, and the house which I have built for thy name; then hear from the heavens their prayer and their supplication, and maintain their cause. If they sin against thee, (for there is no man who does not sin) and thou art angry with them, and deliver them over to the enemy, and they carry them away captives to a land far off or near; yet if they take thought in the land where they are carried captive, and turn and pray to thee in the land of their captivity, saying, We have sinned, we have done amiss, and have dealt wickedly; if they return to thee with all their heart and with all their soul in the land of their captivity, where they have been carried away captives, and pray towards their land, which thou didst give to their fathers, and towards the city which thou hast chosen, and towards the house which I have built for thy name: then hear from the heavens, from thy dwelling place, their prayer and their supplications, and maintain their cause, and forgive thy people who have sinned against thee. Now, my God, let thy eyes, I pray thee, be open, and thy ears attentive to the prayer that is made in this place. Now therefore arise, O LORD God, into thy resting place, thou, and the ark of thy strength: let thy priests, O LORD God, be clothed with victory, and let thy pious ones rejoice in goodness. O LORD God, do not turn away the face of thy anointed: remember the faithful love of David thy servant. Now when Shelomo had made an end of praying, the fire came down from heaven, and consumed the burnt offering and the sacrifices; and the glory of the LORD filled the house. And the priests could not enter into the house of the LORD, because the glory of the LORD had filled the LORD's house. And when all the children of Yisra'el saw how the fire came down, and the glory of the LORD upon the house, they bowed themselves with their faces to the ground upon the pavement, and prostrated themselves, and praised the LORD, saying, For he is good; for his steadfast love endures for ever. Then the king and all the people offered sacrifices before the LORD.

35 זח בַּחֲרַתְּ בָּהּ וְהַבֵּית אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם
 36 לו אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תַּחֲנֻנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם: כִּי יִחַטְּאוּ־לְךָ
 לו כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יִחַטָּא וְאַנְפֹתְךָ בָּם וְנָתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב
 37 לו וְשָׁבוּם שׁוֹבֵי־הֵם אֶל־אֶרֶץ רְחֹקָה אוֹ קְרוֹבָה: וְהִשְׁבוּ אֶל־
 לו לְבָבָם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבוּ־שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ
 38 לו שְׁבוּם לֵאמֹר חָטְאנוּ הַעֲוִינוּ וְדָשַׁעְנוּ: וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לֵבָם
 לו וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שְׁבוּם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶרֶךְ
 לו אֶרֶצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לְאֲבוֹתָם וְהַעִיר אֲשֶׁר בַּחֲרַתְּ וּלְבֵית
 לו אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לְשִׁמְךָ: וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שְׁבַתְּךָ
 39 לו אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תַּחֲנֻנֵיהֶם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לַעֲמֹךְ
 לו אֲשֶׁר הִטְאוּ־לְךָ: עֲתָה אֱלֹהֵי יְהוֹיָנָא עֵינֶיךָ פָּתוּחֹת וְאָזְנוֹךָ
 40 לו קָשׁוּבוֹת לְתִפְלַת הַמִּקְוֹם הַזֶּה: וְעֲתָה קוֹמָה יְהוָה
 41 לו אֱלֹהִים לְנוֹחֵךְ אֶתָּה וְאֶרֶן עִדָּ כְּהֵינֶךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ
 לו תְּשׁוּעָה וְחִסְדֶיךָ יִשְׁמְחוּ בְּטוֹב: יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־תִּשָּׁב
 42 לו פָּנֶי מִשִׁיחֶךָ זְכוּרָה לְחִסְדֵי דָוִד עַבְדְּךָ: וּבְכָל־לוֹת
 7 לו שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מִהַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל הָעֹלָה
 לו וְהַזִּבְחִים וְכָבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבַּיִת: וְלֹא יָכֹלוּ הַכֹּהֲנִים
 2 לו לָבוֹא אֶל־בַּיִת יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בַּיִת יְהוָה:
 3 לו וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רָאִים בְּרִדַת הָאֵשׁ וְכָבוֹד יְהוָה עַל־הַבַּיִת
 לו וַיִּכְרְעוּ אַפְסֵי אֶרֶץ עַל־הָרֶצֶףָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְהוֹדוּת לַיהוָה
 לו כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זָבְחִים זָבַח
 לו לִפְנֵי יְהוָה:

יא. ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן. כתוב אחד אומר (במדבר ז' פ"ט), "וכבא משה אל אהל מועד לדבר אתו", וכתוב אחד אומר (שמות מ' ל"ד), "ולא יכול משה לבא אל אהל מועד" (והם שני כתובים המכחישים זה את זה), הכריע (ובא הכתוב השלישי והכריע ביניהם), (דכתיב בשמות שם), "כי שכן עליו הענן", אמור מעתה כל זמן שהיה הענן שם לא היה משה נכנס לשם, נסתלק הענן היה נכנס ומדבר עמו, רבי יוסי הגלילי אומר, הרי הוא אומר ולא יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד ה' את בית ה', מלמד שנתנה רשות למלאכים לחבל ט' וכו'.

(ברייטא דרבי ישמעאל ריש תורת כהנים, במדבר רבה
 י"ד ל"א, ילקו"ש ח"ב רמז קפ"ט)

